

„Gæca, son boatta balvaiguim, ja juokke ealbme galgga su oaidnet, maidai si gudok læk su eadarettim.“

Nr. 12. 20ad jakkegorde.

Korsfjordast 30ad juni 1918.

Redaktør: Henr. Olsen.

Arbmo armo bagjel.

„Ja su dievasvuodast læp mi buokak ožžom, ja vela armo armo bagjel.“ Joh. 1, 16.

Go Ibmel saddi su aidno rakis barnes mailbmai, de euvvu su mielde buok maid aivefal Ibmel Aēe vaibmo satta addet — vall ogas davverid, ansaškættes riggodagaid. Barne mielde ja siste læp mi ožžom buok, mi æp sate ja æpge berre gaibbedet æmbo.

„Son gutte i sæstam su ječas barne, mutto addi su min buokai oudast, moft galgga son sattet æra go addet buok dingaid oktanaga suina.“ Rom. 8, 32.

Maidai dat ealaværssa duodašta eielggaset Ibmel eiegnales vaimolage, mi æp berre æppedet dam.

Ja bajabælde algost muittala dat rakisvuoda apostal: „Su dievasvuodast læp mi buokak ožžom, ja dat læ armo armo bagjel.“

Dat læ nuft madotes stuores, nuft sagga illodatte juokke Ibmel mannai atte dat aibas bagjelmannu su vaivaš jierme. Arbmo bagjelmoeralas ollo, æmbogo galle dudnji, mu ustebam.

David ealkka illosuonjardemin: „Mu jukka mlitte golgga bagjel.“ Dat læ ansaškættes arbmo, valljes dego eacce mailme abin. Ja ige dat guorran goassege. Made æmbo mi navdašep Ibmel armo, dade æmbo mi apasmattep min sillomek, ja dade æmbo mi illodattep Ibmela.

Muite dam, don rakis albmai mieldevagjolægje, atte Ibmel davvergammur i guorran goassge — dast i gavdnu vuoddo daihe bodne.

Damditi, doama višsalet navdašet dai buoides ja addagdievas mallasid, maid alme gonagas bæivalažat lageda garvesen, ja du siskaldas oskoællem galgga attanuššat ja guoddet šaddoid.

Jurdaš ja ibmerd maggar ollo dievasvuotta dat læ armost, vaibmoladesvuodast, ilost, rafhest ja buorievuodast, mi golgga Ibmela vaimost juokke vaivaš suddolažži ædnam aldē! Su namma lekus agalažat rameduvvum!

H. O.

Boade!

Buok dingak læ garvvas du bestujubmai. Jesus læ garvesendakkam buok. Arbmo læ dudnji galle buttestet du erit buok suddost. Rakisvuotta dudnji galle illohattet bagjel du boatem.

Sagje læ garves dudnji Hærra lutte, sikke su vaimost. su sœrvvegoddest ja su sidast. Son læ dævvases bovddemin saddim min du lusa, — dastgo son ealkka, atte mi galggap bovddit buokaid gæid mi dæivvap talgesmokkin, sikke vaivašid, hæjoid, skiermaid, oainotemid, buttesmættomid, buokaid, gœk dattok boattet, vai su viesso šadda dievva.

Aēe morašta ješ addet biktasid nuftgo buok æra. Dat aidno, man mannai dust jerrujuvvu, læ dat atte lægo dust datto ja hallo læt dat audogas guosse, gutte eokkak gonagasa baldast bævdest.

Damditi boade! Gost don ain læžak, de boade!

Ale bala, Jesus dovdda burist du hæjovuoda. Boade, ja illo galgga šaddat stuores alмест.

Æska dalle.

Go Lot læi gagjujuvvum Sodomast, de algi dolla ja rišša arvvegoattet.

Go Noa læi mannam arka sisa, de algi eaccedulvve goargnot.

Go Rahab læi olgusbæssam Jerikost, šaddai gavpug bolddujuvvut.

Go Israel manak legje mannam rasta dam ruksis abe, de macai eacce ruoktot.

Go Ibmel sœrvvegodde læ vižjujuvvum sidi, de luovvana dat stuora duobmo.

Si vajaldatte Ibmel.

(Loga 1 Mos. 3, 1—19).

Maggar hirmos dinga bærgalak dagai, go dat oazoi fillet olbmu suddodæbmai! Sôn læ bæcca vašalaš Ibmelest, ja son vašot buok dam mi læ eables ja buorre. Son i sate gierddat maidege dast mi læ Ibmelest.

Bærgalak didi burist moft dat galgai gævvat olbmu, go dat læi suddodam. Mutto dat læi aido dat maid son savai. Son datoi sin ječas halvvalussi, vai sige galgge vašotet Ibmel.

Nuft læ son ain dalge.

Gæca, man gavvelet son boatta, guldal man usteblašat son sardno! Dat gulastuvvu Evai, dego bærgalak aigoši buktet sodnoidi juoga riehta buore. Dat galgai šaddat nuft havske, go soai læiga borram diedo muorast, ja soai galgaiga šaddat nuft likkolaža.

Juo, nuft ouddandivvo bærgalak stuorraidi ja smavvaidi. I son namat aido, vuiggistaga atte don

galgak suddodet. Mutto son vigga dajotet du atte i dat læk nuft varalaš dakkat dam maid Ibmel læ gielddam.

Rakis don, rokkadala Ibmel varjalet ječad, nuft atte don ik gulddal bærgalaga gavveles sarnotallami.

De oažoti son Adam ja Eva jakket atte Ibmel i læm nuft buorre go son læ, atte son i rakistam sodno, go soai æba ožžom lohe borrat diedomuora šaddost.

Jurdaš atte olmuš sati guldalet daggar sardnom ja oskot dasa! Mutto dam dagaiga soai. Ja nuft vajaldattiga soai buok dam buore Ibmel læi dakkam sodno vuostai ja addam sodnoidi. Soai vajaldattiga atte son rakisti sodno, ja go soai vajaldattiga Ibmel, de šaddai nuft havske suddodet, soai oažoiga halo suddodet. Ja nuft valdiga soai muora šaddost ja boraiga.

Jos don datok varjaluvvut suddodæmest Ibmel vuostai, de ale vajaldatte man buorre ja rakislaš son læ. Muite atte son læ lakka du! Ja rokkadala su ječad gidda doallat, de vuoitak don.

Loga dam guoratallamin:

Valdakgo don du kristalaš ællemad duodast?

Lægo du ællem dokkalaš Ibmeli?

Gavdnugo mikkege, maid don ik dato oaffaruššat Jesus oudast?

Gavdnugo guttege, gæsa don ik sate andagassi addet?

Bijakgo don du gædnegasvuodaidad nuftgo kristalaš vuostamussi — æreb æra?

Lækgo don gæččalam addet logadasoase du sisaboadostad Ibmeli?

Lægo dust illo du kristalaš ællemest?

Suoggardalakgo don bæivalažat du bibalad?

Man ollo aigē golatak don rokkusi?

Lækgo don goassege ožžom njulggistaga vastadusa rokkus ala?

Lækgo don vuoitam ovtage sielo Kristusi?

Viggakgo don gæsetet du fulkidad ja ustebidad Jesusi?

Moft læ du ællemlake sin oudast, gudek æi læk kristalaža?

„Suoggard mu, o Ibmel, ja dovda mu vaimo! Gæččal mu ja dovda mu mangalagaš jurdagid ja gæča læmgo mon bakča: a gailo alde, ja laidde mu agalašvuoda gæino mielde.“

Ps. 139, 23—24.

Vuoinadus din sieloidi.

Jesus čokke olles darbašvuoda dam ovta oaivvel sisa: „Di galgabetet eažžot vuoinadusa din sieloidasadek.“

Soames daidda jurdašet: Mu mielast orro atte mon im darbaš nuft ollo rafhe ja vuoinadusa, — mutto mon nælgom famo manjai.

Dat buorre, mutto mærkaš dam atte Jesus dast olle gidda bodnai. Ouddalgo don oažok famo, ferttik don oažžot rafhe. Don galgak gavdnat rafhe, don galgak boattet dovdad dam audogas rafhe du vainostad, ja ærak sattek mærkæšet dam famo, mi olgusgolgga du ællemest, du bargost ja obba du persovnost.

Dak guokte dinga rafhe ja fabmo læba juo gosi dat sæmma, dušše guoytelagaš barrospæžžasak dam sæmma dænost, mi olgusgolgga Ibmelest.

Go don læk servolaš Ibmelin, de sivdneduvvu dat jaskis rafhe, ja dat læ dat mi fievred du ællemi famo.

Goas læ olmuš galle rigges!

Muttom ačče jærai ovtagerde su ucca gandastes: „Goas læ olmuš galle rigges?“

„Go suitta duhat kruvna,“ vastedi gandaš.

„I,“ celki ačče.

„Guokte duhat,“ celki gandaš ja gaddi son læi dal namatam hui stuora hivvodaga. Mutto ačče i miedetam.

„Loge duhat,“ čurvvi gandaš; mutto maidai dalge i ožžom miettam.

De jurddeli son valdestet hirmos hivvodaga ja celki: „Ovta miljon dalle?“ Dal fertti læm olmuš æmbo go galle rigges. Mutto ačče dagai nuftgo ouddal, son i miettam vela dalge. De divti gandaš orrot ja datoi ačče cælkket.

„Duššefal dat læ rigges,“ celki

ačče, „gutte æigadušša Jesus; dastgo su siste læ Ibmel addam migjidi buok.“

„Bibal i divte mu læt rafhest.“

Dat šaddai muttommin jerrujuvvut ovta friajurdašægjest, gutte matkušti birra Englanda ja doalai su ibmelbiettalægje čoažgemid: „Manditi Di epet divte bibala orrot rafhest, go Di epet osko dam ala?“

Son læi gudnalaš galle vastedet: „Dainago bibal i aigo diktet mu læt rafhest.“

Dat læ nuft. Bibal dæivva juokke olbmui ovta kristalaš ædnamest, ja dat sardno vægalaš vuodain. Dat doppegidda oamedovddoi, ja dat duodasta suddo ja rangaštusa, vanhurskesmættomvuoda ja duomo birra, nuft atte dat manna suddolažaidi čada vaimo.

Vuoi, don turistsivdneduvvum bibalgirje! Dastgo du siste gavdnujuk buok visesvuoda davverek, buok ællem agjagak, buok mavvolaš loppadusak, buok ibmelyuoda dievasvuotta armo, duottavuoda, famo, gudne, rakisvuoda ja bassevuoda harrai.

Bævtalaš sanek.

Doaivvo i hæppæšutte, dat riegedattujuvvu atestusa siste, ja læ bærademus dobbe, gost Ibmel rakisvuodast læ ænemus sagje.

Dat aidno noadde, mi migjidi læmendo lossad guoddet odne, læ ittaš bæive morrašak.

Ale boastod! Ibmel i sate ollašuttet stuora duoje du bokte, mudoigo son vuost læ dakkam stuora duoje du siste.

Bærgalak satta gæppaset doallat famo bagjel dam særvvegodde mi oadde; mutto bahavuoda vuoinalaš soattevækka alme vuolde i sate maidege dakkat ovta vaivana vuostai, gi bæivalažat orro rokkus siste arbmo-truono oudast.

Dat gutte doaivvo gavdnat bestujume ja rafhe alma gattamuša ja oskotaga, son doaivvo dam, maid Ibmel i goassege læk loppedan.

I guttege sádda olles duttavaš oud-
dalgo son ollaset navdaša dam alinalaš
buore.

*

Æi makkege læk Kristusa čalmest
mavsolebbo go suddolažak, gæi oudast
son oaffarušai su vaibmovaras.

*

Dat olmuš gi vuotta alme, læ dat
gi i læk balost masset mailme.

*

Usteblašvuotta njuorasmatta manga
garra vrimo ja gievrrodatta manga
vuoiimetes sielo.

*

I oktage sate balvvalet guokte
Hærra. Atte ællet ja dakkat nuftgo
mailme manak ja dasto doaivvot atte
oažžot audogasvuoda balkkan Ibme-
lest, dam lakai i mana goassege.

*

Olbmuk læk ožžom guokte čalme
ja ovta njuokčam, vai si galggek
oaidnet guovte gærde æmbo go si
galggek sardnot.

*

Dat stuoremus oapatamsagje mail-
mest læ dat sida, gøst nuorak čokka-
jek Jesus julgi baldast ja oppek sust.

*

Drummond gočoda usteblašvuoda
doaimatægje rakisvuottan. Son ramed
dam nuftgo erinoamaš likkon ja jærra:
'Manne æp læk mi buokak usteblaš-
žabuk guimidaemek vuostai?' Dat
orro læme nuft gæpas atte læt usteblaš
ja daddeke manna daina nuftgo nuft
ollo æra dingaiguim ællemest: mi æp
berust daina ja fuonašep dast mavso-
lašvuoda, dainago dat orro læme nuft
uccan værta.

*

Manga kristalaža ollem bisso dam
doaivost atte oažžot juksat mieiggan-
stuolo alimest. Mutto atte mannat
Kristusa oudast čada ruosa ja gilla-
muša, čada „dola ja čace“, dam birra
ei æi liko gullat ja sardnot.

*

Buok rokkusak, mak æi bajassad-
dijuvvu Jesus nammi, æi olle arbmo-
truvnoi.

*

Šuokatus ja gadnjalak læba jumis-
oabak; suddo læ sodno ačče ja moras
sodno ædne.

Mailme-soatte.

Østerrikalažak

læ algatam fakkistaga stuora falle-
tæme Italia soattesajest, gost si læk
valddam 40,000 fangaid, gæi særvest
maidai franska ja engelas soaldatak.

Dak alliirtak dakkek garra vuosta-
lastem ja lagedek vašalažži hirmos
tapaid.

Italianalažak sin bælest læ valddam
12,000 fangaid.

112,000 fangaid

ja gosi 3000 kanonaid læ tuiskalažak
valddam dam oarjalaš soattesajest
dai manemuš golma manoid. Dasa
vela lagabuidi 7000 kvadratkilometar
ædnama vuottam vuollasæsek.

Oarjalaš soattesajest

læ ain jaskad, mutto dak alliirtak
vurdek fast ođda tuiska falletæme.

Amerikanalaš tapa

oarjalaš soattesajest muittaluvvu læt
dušše 8173 olbma goddujuvvum, sar-
jaduvvum ja fangganvalddujuvvum.

Kæisar Wilhelm

i jake vuost soade loapatuvvut. Son
namata atte dat læ garra faggadallam
dal guovte mailme raddimfamo gaskast
— jogo galgga dat tuiska »datotus«
mailme vuoiggadvuoda ja friavuoda
harrai »bistet gudnest« daihe dat en-
gelas čærdda vuotta »mailme albmugid
šlavan«.

Mæravuolesoatte.

Tuiskalaš læ fast vuojotam Gaska-
abest 6 dampa 22,000 ton oudidi.

Okta hollandandalaš bivddevanas
læ goaves lakai vuojotuvvum, man
bokte 3 olbma sorbmijuvvujegje.

Okta franskalaš galvvofievredægje
damppa, »Santa Anna«, læ vuojotuv-
vum Gaska-abest. 615 olbmug galggek
læt duššam.

Vitta Bergen-dampa læ vuojotuv-
vum dast gieskad.

Okta italianalaš motorvanas

læ baččam vuogjomi stuora østerrika-
laš soateskipa Adriaterabest. 80 olbma
occaluvvujek.

Okta tuiska bladdë

ouddandoalata atte Englanda ja Tuisk-
landa æba nagad vuollaidævččot guoi-
mesga ja avčota damditi dam guokte
našona boattet soppujubmai.

Dam vides mailmest.

Nælggehætte Østerrikast

galgga dal alggam soardatatte lakai.
Olmušlokko uccana jottelet scemma
aigest go manaijamolašvuotta stuorro
hirmoset.

Borramuš- ja bivtasgalvok læ gorg-
num mađotes stuora haddidi. Mielkke
læ gorgnum daihe sáddam 800 pro-
centa divrrasebbo, manek 1100 pro-
centa, spine- ja æra sorta buoidde læ
15,000 procenta divrrasebbo, okta
laiggegoarvve 8000 procenta. Ovta
bara suokok maksek 30 kruvna.

Østerrika læ anotam væke sikke
Ungarnest ja Tuisklandast. Tuisk-
landa i oro goit sattenen væketet.

Barggibæle albmug Østerrikast
gaibbed soade loapatuvvut, ouddal i
šadda birggetatte dille.

Dam varalaš davda

birra Spaniast i gullu læt æmbo. Gal
vægja læt nuft atte ænaš onasse læi
bagjelmæraš muittalus dast mi læi
duotta.

Boalddamuš

læ galle Kristianiast boatte dalvvai,
nuft atte rašovna i šadda dast dobbe.

Garasjokki

arvvaluvvu dal vimag goasteduvvut
gæsetamgæidno. Dat galgga algatuv-
vut Lævnjast. Mutto stuoradigge læ
dam aše bigjam æska boatte jage
bušet ala.

Gonagas Gustaf

Ruotarikast devdi 16. juni 60 jage.
Stuora gudnijatte festadoallamak.

Danmarkko

læ skappom 15,000 ton gornid Ruota-
riki, amas laibberašonerim dam ædna-
mest uceduvvut.

Ođda potetosak

læ juo 1—2 vakko gæččest oažžomest
oastemassi Stavangerest. Gal dat læ
juo arrad gilvvujuvvum.

Olles mielkkerašovna

læ dal mæreduvvum Kristianiast. Manak guđek læk nuorab go 5 jage, ožžuk čieča desilitar, manak gaskal 5 ja 15 jage 5 desilitar ja olles olbmuk 2 desilitar lavcatuttum mielke.

Galle gafe.

Dat muittaluvvu atte Brasilienest læ 18 miljon gafesæka læmaš garvvas olgusfievreduvvut Europai, mutto dampak daihe tonnaše vaillo suvddet dai gafid rasta Atlanter.

Sameædnam giddabivdo

læ dal loappamen. Maņemus vakkost (15.—22. juni) læ fidnijuvvum 3 miljon kilo dorskek. Oktibuok læ giddabivdo vuolde fidnijuvvum bagjel 27 miljon kilo dorskek. Sæmma aigest dima jage 17 miljon kilo.

Dam 27 miljon kilost læ 14 miljon kilo goikkeguollen heggjuvuvum, bæridad miljon salttjuvuvum ja lakka 8 miljon lageduvvum vuovddemgalvvon rušši.

Vuogja vuovvasin læ lageduvvum 4748 farppal. Vuovvashivvodak oktibuok 7128 hl.

Bivddovadnasilokko 1674, maina 785 motorvadnasak. 6542 bivdde.

Guollehadde dassedet 18—28 evre ragjai. Vuovvashadde dassedet 50 evre.

Giddabivdo lifči saddam ain buoreb, jos parafin lifči læm motorvadásidi galle gæos aige.

Bærralvakkai buoreb hamma.**Aige mielde Sameædnam stuoremus bivddoværra.**

Stataraad Olsen-Nalum ja soames stuoradiggeolbma læ gieskad fidnam Sameædnamest ja iskadam maidai Bærralvage bivddoværra.

Dal læ boattam stuoradiggai dutkam vuollai dat ašše atte goastedet Bærralvakkai aibas buorre ja suojes hamman, rakadet stuora, nana kajaid, nuft atte dat bivddoværra aige mielde galgga saddat dat stuoremus Sameædnamest.

Obba hammandivvom ja gædgekajaid muvrim olles garvesen galgga boattet makset arvo mielde 3 miljon kruvna stati.

Vuovvasvuogja tereg vuostai.

Sameædnam amtadoavter Ottesen læ čallam muttom darogiel aigečallagi vuovvasvuogja birra ja namatam dam nuftgo buorre gaskaoabme tuberkulose vuostai. Son čelkka:

Jos olbmuk jugasægje vuovvasvuogja — dalveaige erinoamaš — ja olles olbmuk nuftgo manak, de eriddollujuvvuši ollo buocasvuotta. Vuovvasvuogja læ mu oaivvel mielde dat buoremus gaskaoabme eriddoallat nuorvodavdai ja doallat olbmuid dærvasen, ja berre damditi oažžot alla saje, go dat læ sardnomuš sottujubme gæppesčavda vuostai Sameædnamest.

Divras arposnalddo.

Muttom gavpašægje-nisson Wien gavpugest valdi 30 kruvna ovta arposnalddo oudast. Maņeláš oažžoi son goit æmbo, namalassi ovta vakko giddagasa, mast guokte ija senggagarvoi taga. Dasa vel 200 kruvna sako ja vimag biettaluvvui son doallamest gavpašæme golma mannoi.

De aito læ gal mangalagaš rangaslušlake maidai.

H. Ibes „oaddemdalkas.“

Dat læ boares dovdosvuotta atte dai ænemus olbmuidi læ vaddasemus oažžot oadđet gæseaike.

Gaskotaga læ muttom tuiska militærdoavter fuomašam halbes rađe, man bokte nager farga ožžujuvvu. Olmuš valdda ovta čappis bomullo-daihe silkkeline, 7—8 cm. govddosaš, ja giessa dam guovte gærde birra oaive. Dalle galgga gæppaset oažžot nakkarid, vela dai čuovggademus gæsseijaid daihe guovdaš bæive.

Hui čabba miccamar-daihe jonsokdalkke læmaš dat. Bæivadak ja liehmos, nuft atte boeldok ja mæcek læ saddadam rasid ja lastaid hirmastatte jottelvuodain. Daina beivin bodi vela hui buorre arvve ja dal fast bæivadak, ja daggar vuogas gæsedalkke dakka imašdujid — olbmučidi buristsivdnadussau ja Ibmeli gudnen.

== 1as juli ==

algga odđa jakkebælle. Muite damditi odasmattet blade mavso! Sadjeket ænebuk særvvalagai kontingenta, vai porto dam lakai sadda sestujuvvut.

Navetbiga oažžo saje dallanaga. Odđasistvuoge navet, geppesis balvavalus.

Gavppeolmai Peder L. Yttervik,
Stamsund.

Girjek vuovddet.

Samegiel bibalak ja samegiel odđa testamentak David salmaiguim læk vuovddemest.

Hadde bibalin læ 3 kruvna bittast. Porto 80 evre, oktibuok **kr. 3,80**. Odđa testamentak maksek 1 kruvna bitta. Porto 80 evre, oktibuok **kr. 1,80**.

David Salmak sierranassi læk maidai vuovddemest. Hadde daina læ 50 evre. Porto 50 evre, oktibuok **kr. 1,00**.

„Nuorttanaste“ ekspedition,
Korsfjorden, Alten.

Diedetus-haddek.

Diedetusak „Nuorttanaste“st maksek dastmaņnel odđa nubbastusa ja rekinastem mielde naft:

1-spaltag diedetusak 4 evre millimeter (2be ja 3ad sidost 6 evre millimeter) ja sisavalddujuvvu blađđai 2 gærde sæmma haddai. Æmbo gerdid sisavalddem gartta divrrasebbo; muttofast miedetuvvu 25, 40 ja 50 procenta rabat 3, 6 ja 9 gærde sisavalddemest ja dast bagjel.

2-spaltag diedetusak garttek divrrasebbon diedeteggjidi.

Stuoreb diedetusak æi sisavalddujuvvu blađđai æmbo go 2 gærde mielдалagai.

Dak odđa diedetus-haddek garttek halbebun diedeteggjidi go dak boares 5 evre sadne).

„Nuorttanaste“

olgušboatta guovte gærde juokke manost, dam 15ad ja 30ad bæive. Dat maksa **kr. 1,00** — ovta kruvna — jagest ja satta dinggujuvuvut juokke poastarappe bokte, nuftgo maidai njulgigstaga blađeekspedišonast,

Korsfjorden, Alten.

Olgoædnani — Amerikai, Dan markoi ja æra ædnamidi — maksa „Nuorttanaste“ **kr. 2,20** — guokte kruvna ja guokte loge evre — jagest, go saddijuvvu guovte gærde manost, ja **kr. 1,60** — ovta kruvna ja gutta loge evre — jagest, go saddijuvvu ovta gærde manost.

Prenttejuvuvum „Nuorttanaste“ prentimrakanusast, Korsfjordast.